

mgr Oliwia Maciantowicz

Temat pracy doktorskiej: „Regulacja gniewu w narcyzmie wielkościowym i wrażliwym: rola neurotyczności”

Promotor – dr hab. Marcin Zajenkowski

Streszczenie

Głównym tematem projektu są dociekania związane z regulacją gniewu w narcyzmie wrażliwym i wielkościowym. W pracy opisano badania korelacyjne, podłużne i eksperymentalne analizujące rolę neurotyczności w związkach narcyzmu z gniewem rozumianym zarówno jako cecha osobowości, jak i jako stan. Pytania badawcze i hipotezy oparte zostały na niedawnych badaniach wskazujących na różnice między osobami z wysokim narcyzmem wielkościowym i wysokim narcyzmem wrażliwym w zakresie doświadczeń emocjonalnych i struktury osobowości.

Badanie 1 i 2 wykazało odmienne relacje obu narcyzmów z gniewem i neurotycznością. Okazało się, że narcyzm wrażliwy był pozytywnie związany z cechą gniewu i neurotycznością. Co więcej, związek narcyzmu wrażliwego z gniewem był mediowany przez poziom neurotyczności. Narcyzm wielkościowy korelował ujemnie z neurotycznością oraz był słabo dodatnio, lub nieistotnie, związany z cechą gniewu. Ponadto neurotyczność okazała się być supresorem związku narcyzmu wielkościowego z gniewem, tj. przy kontroli neurotyczności związek między narcyzmem wielkościowym i gniewem wzrastał. Postawiono hipotezę, że wysoka neurotyczność napędza gniew w narcyzmie wrażliwym, podczas gdy w narcyzmie wielkościowym niska neurotyczność zapobiega nasileniu gniewu. W badaniu 3 dokonano replikacji powyższych efektów na próbie adolescentów.

Badanie 4 i 5 analizowało powiązania dwóch rodzajów narcyzmu z gniewem rozumianym jako stan mierzony jednokrotnie (badanie 4), jak i dwukrotnie w dłuższym odstępie czasu (badanie 5). Wyniki ujawniły, że narcyzm wrażliwy zachowywał niezależny od neurotyczności związek ze stanem gniewu, co może oznaczać, że neurotyczność pełni odmienną rolę w relacji narcyzmu wrażliwego ze stanem gniewu i cechą gniewu.

Badanie 6 i 7 przeprowadzono w schematach eksperymentalnych: indukcji gniewu i zagrożenia ego. Badania eksperymentalne nie wykazały istotnej interakcji żadnej cechy narcystycznej z warunkiem eksperymentalnym. Narcyzm wrażliwy przewidywał negatywne

reakcje emocjonalne, jednak nie wiązał się ze specyficzną reakcją w sytuacji indukcji gniewu ani zagrożenia ego.

Przeprowadzone badania wykazały zasadność rozróżnienia dwóch rodzajów narcyzmu w kontekście gniewu i neurotyczności. Narcyzm wrażliwy okazał się silnie związany z gniewem ujmowanym zarówno jako cecha, jak i jako stan. Dodatkowo, cecha gniewu jest prawdopodobnie napędzana neurotycznym lękiem w narcyzmie wrażliwym. Narcyzm wielkościowy był słabiej powiązany z gniewem oraz korelował z niską neurotycznością.